

TEMA BROJA Certifikat iz BiH vrijedi u cijelom svijetu

Halal industrija donosi proizvode za dobro svih

Garantira da u proizvodu nema ništa štetno za organizam • Primijenjena i savremena naučna dostignuća i zadovoljeni međunarodni zahtjevi iz oblasti standardizacije • U 2014. generiran prihod od 1,5 milijardi maraka

Uspješna provedba programa USAID-a, sarađuju kooperanti iz 60 općina

Više od 4.000 ljudi uključeno u projekt otkupa 5.000 tona kornišona

BIMAL

Prodor na tržište Bliskog istoka

MLJEKOPRODUKT

Kvalitet na prvom mjestu

VISPAK

'Tajna' je halal dodatak jelima

15.000 artikala (Foto: D. Stojnić)

Super Kort

Posao za 35 radnika

► Kompanija "Fructa trade" iz Dervente otvorila je u Kozarcu kod Prijedora 23. maloprodajni objekt iz lanca "Kort marketa". Prostire se na površini od 1.300 kvadratnih metara i kupcima nudi više od 15.000 artikala. U objektu se nalaze i dječija igraonica, kafe restoran i parking sa skoro 200 mjesta. U kozračkom "Super Kortu" zaposleno je 35 radnika. **M.Z.**

Moja banka
Beskontaktna tehnologija

► Kontinuiranim unapređivanjem proizvoda i inovativnim pristupom poslovanju "Moja banka" pokazala je još jednom odlučnost na putu ka izgradnji jake i stabilne banke. Slijedeći trendove kartičnog poslovanja, ova banka odlučila je da svojim klijentima osigura sve kartice iz svoje ponude na bazi beskontaktnih tehnologije, bez obzira na to radi li se o MasterCard ili Maestro karticama.

Laktaši

Ugovor od 60.000 KM

► Općina Laktaši potpisala je skoro 60.000 KM vrijedan ugovor sa preduzećem "Industria monouso BH" iz Italije o kupoprodaji dva hektara neizgrađenog građevinskog zemljišta u industrijskoj zoni Aleksandrovac. Načelnik Miroslav Kodžoman rekao je da je ugovorom definirana gradnja poslovnog objekta za proizvodnju plastične ambalaže za jednokratnu upotrebu.

KOMPANIJE Sigurnost i kvalitet na prvom mjestu

Halal certifikat iz BiH vrijedi u cijelom svijetu

Primijenjena i savremena naučna dostignuća i zadovoljeni međunarodni zahtjevi iz oblasti standardizacije • Garantira da u proizvodu nema ništa štetno po ljudski organizam • Pod stalnim nadzorom kontrole kvaliteta

U okviru svoje misije Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini pokrenula je projekt formiranja Agencije za certificiranje halal kvaliteta s ciljem da se u našoj zemlji uspostavi sistem koji bi omogućio proizvođačima da certificiraju svoje proizvodne procese i proizvode te ih plasiraju na tržište s oznakom halal.

U ostvarenju ove namjere Rijaset IZ u BiH angažirao je stručnjake različitih naučnih usmjerenja

kako bi u izradi projekta, osim potpunog poštovanja islamskih načela o halal i haramu, bila primijenjena i savremena naučna dostignuća i zadovoljeni međunarodni zahtjevi iz oblasti standardizacije.

Priznati standardi

Produkt njihovog rada je izrada temeljnih akata Agencije koji čine pravnu osnovu za izvođenje procesa certificiranja i kontrole primjene zahtjeva za halal

Tajna uspjeha

- Tajna uspjeha nije nešto što se rodilo preko noći, već se svakodnevno gradi posljednjih 16 godina. Sigurno je bilo i grešaka u našem radu, ali istrajan, kvalitetan i uporan rad doprinijeli su izgradnji povjerenja iz-

među nas i naših potrošača. Poslovna filozofija da ponudimo kvalitetan proizvod po pristupačnoj cijeni definitivno je dala pozitivan rezultat u poslovanju naše kompanije - kazao je Biberović.

kvalitet u periodu važenja certifikata.

U izradi se vodilo računa da ovi akti budu usklađeni s drugim svjetski priznatim standardima kao što su ISO, HACCP i CODEX ALIMENTARIUS. Nakon kompletiranja temeljni akti Agencije su objedinjeni u Knjigu halal standarda, a certifikat iz BiH vrijedi u cijelom svijetu.

U našoj zemlji ima dosta kompanija koje su dobile ovaj važan certifikat, a među njima je i Mesna industrija "Ovako", koja posluje u sklopu "Akova grupe". Firma posjeduje halal certifikat od 1977. za prerađevine od pilećeg i purećeg mesa, odnosno od

1999. za proizvode od svježeg i zamrznute pilećetine.

- Trenutno u našem asortimanu imamo 91 registrirani halal proizvod. Samu inicijativu za halal certifikat pokrenuli su vlasnici kompanije, koji su na taj način željeli našim građanima omogućiti pristup zdravoj hrani - kazao je Nedžad Biberović, marketing menadžer "Akova grupe".

Mnogi ne znaju da je halal nadogradnja na HACCP sistem koji, osim vjerskog klanja životinja, također garantira da u proizvodu nema ništa štetno po ljudski orga-

nizam.

- Navest ću primjere naših pilića, da bi oni bili halal, moraju se hraniti halal hranom, odnosno ni životinje ne smiju unositi ništa što bi im moglo naštetiti, a samim tim i čovjeku.

Znači, hrana koju proizvodimo za piliće ne smije sadržavati hormone rasta, antibiotike, svinsku mast ili bilo šta animalnog porijekla - kazao je Biberović.

Svaki proizvod ove kompanije prođe kroz dva sigurnosna sistema, jedan je HACCP, a drugi je HALAL, a oba su pod stalnim

RAMIĆ:
Moderan sistemBIBEROVIĆ:
Zdrava hrana

VIJESTI U BROJKAMA

4,9

posto je veća
industrijska
proizvodnja
u RS u junu

0,3

posto junske
cijene u Bosni i
Hercegovini niže
su od majskih

460.000

KM ostvarena
je dobit SG
"Visočnik" iz
Han Pijeska

361.542

turista su posjetila
BiH u prvih
pet mjeseci
2015. godine

Nakon odluke o izvozu krompira u EU

Moramo zaštititi domaće

Moramo se ukupniti da bi nastupali ozbiljno, kaže Motika

"Agromont" iz Rogatice: Motika ima 30 hektara

Nakon odluke Evropske komisije da se krompir iz Bosne i Hercegovine može izvoziti u zemlje Evropske unije, proizvođači su zadovoljni, jer je to značajan korak i za povećanje proizvodnje, ali i za zapošljavanje.

Novak Motika, firme "Agromont" iz Rogatice, jedan od najvećih proizvođača sjemenskog krompi-

ra u BiH, koji ima 30 hektara, a godišnje proizvodi skoro 800 tona, kaže da je to veoma dobra vijest za proizvođače, ali...

- Znače, dosta smo usitnjeni, neorganizirani. Moramo se ukupnjevati da bismo ozbiljno mogli da konkuriramo na tom tržištu. Mora se, isto tako, poraditi na zaštiti domaćeg proizvodnje. Neophodno je ozbiljno organi-

800

tona godišnje proizvode
sjemenskog krompira

zirati zadruge, kooperative, da idemo zajedno... - govori Motika.

Dodaje da moraju imati isti kvalitet, isto pakovanje, papire, a to bi i pojeftinilo proceduru.

Napominje da ovim najviše dobivaju proizvođači iz zapadne Hercegovine, koji su, zbog ulaska Hrvatske u EU, mnogo izgubili, a sada im se vraća to tržište. **M.L.D.**

Moj znak. Moj izbor. Halal.

Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini
AGENCIJA ZA CERTIFICIRANJE HALAL KVALITETE
Turakbegova bb, 75000 Tuzla, Tuzla • +387 50 254 427
e-mail: agencija@halal.ba • agencija@halal.ba

www.halal.ba

Proizvodi za dobro svih

Naša zemlja je pozitivan primjer susjednim, evropskim i islamskim zemljama s kojima sarađuje

U Bosni i Hercegovini važeći halal certifikat trenutno posjeduje 58 kompanija, od kojih se većina bavi proizvodnjom prehrambenih proizvoda. Prema preliminarnim pokazateljima, u ovoj grani industrije direktno je uposleno približno 10.000 osoba, a u 2014. godini je generiran prihod od više od 1,5 milijardi KM.

Prva u Evropi

U ovom kontekstu moramo istaknuti da se vrijednosti pojedinih nacionalnih halal industrija ne temelje isključivo na broju certificiranih kompanija. U prilog ovome moramo istaknuti da konzumenti u našoj zemlji imaju na raspolaganju halal certificirane prehrambene proizvode iz gotovo svih kategorija, od mesa, mlijeka i njihovih prerađevina do konditorskih i proizvoda od žitarica, voća i povrća.

Posebno smo ponosni i na činjenicu da se u BiH proizvodi nekoliko sastojaka, aditiva i procesnih dataka koje koristi većina halal proizvođača iz našeg regiona.

Ako bismo halal industriju promatrali s aspekta faktora utjecaja (impact factor), onda Bosna i Hercegovina u regionalnim okvirima neprikosnoveno zauzima poziciju broj jedan, a u evropskim sigurnu vodeću poziciju.

Ovu tvrdnju temeljimo na činjenicama da je BiH prva zemlja u Evropi, a druga u svijetu koja je registrirala halal standard, postignut je visok stepen reguliranosti halal tržišta, osigurano međunarodno priznanje halal sistema i certifikata, te uspostavljeno udruženje konzumenata halala. Posljednje u nizu je Udruženje halal industrije koje je formirano u maju ove godine, a čiji je domaćin Privredna komora FBiH.

U toku je izrada statistike halal tržišta s aspekta domaće proizvodnje i ovi podaci će najesen biti dostupni javnosti. Određeni pomaci bilježe se u oblasti turizma i ugostiteljstva tako da očekujemo da će uz trenutnih pet certificiranih hotela i restorana uskoro biti okončano halal certifi-

Piše: Amir SAKIĆ

ciranje i rangiranje nekoliko velikih turističko-ugostiteljskih objekata.

Današnji konzumenti izloženi su različitim vrstama potencijalnih rizika da proizvod ili usluga koji su im potrebni ne budu u skladu s njihovim očekivanjima i opredjeljenjima. Stoga naša agencija veliku pažnju pridaje informiranju javnosti i aktivnostima zaštite konzumenata.

Kako bi osigurala visok nivo otvorenosti, transparentnosti i efikasnosti u radu, Agencija angažira više od 60 vanjskih saradnika, osigurana je mogućnost svakodnevne direktne komunikacije s kompanijama, konzumentima i institucijama.

Ukoliko se za to opredijele, konzumenti mogu uputiti Agenciji i anonimne upite i biti sigurni da će svaki upit biti tretiran s istom važnošću.

Podsjetimo, sistem halal certificiranja u našem regionu pokrenula je Islamska zajednica u BiH formiranjem Agencije za certificiranje halal kvaliteta 2006. godine. Na prijedlog Agencije, naše nadležne institucije u Bosni i Hercegovini usvojile su potrebne propise i standarde kako bi naše tržište halala funkcioniralo u skladu s važećim međunarodnim standardima i najboljim praksama. U ovom segmentu naša zemlja prednjači i predstavlja pozitivan primjer kako našim susjednim tako i evropskim i islamskim zemljama s kojima ostvaruje-

mo uspješnu saradnju u oblasti halala. Svoja iskustva i znanja o halalu dijelimo s ostatkom svijeta kroz članstvo i aktivno učešće u radu Instituta za standardizaciju i metrologiju islamskih zemalja (OIC-SMIIC) i Evropskog instituta za standardizaciju (CEN).

Velika ekonomija

Halal industrija danas ostvaruje pozitivan utjecaj na ekonomski razvoj, poduzetništvo, naučna istraživanja i ukupnu konkurentnost proizvoda na tržištu. Savremena halal industrija primjenjuje najnovija tehnološka dostignuća, a dodatnu konkurentnost osigurava investiranjem u poslovne zone i industrijske parkove.

Halal industrija uz islamske finansije i bankarstvo predstavlja osnovu jedne velike ekonomije čija je vrijednost odavno premašila dva triliona američkih dolara.

Suštinske karakteristike halal proizvoda definirane su islamskim učenjem koje dozvoljava (halal) sve što je lijepo, korisno i ukusno, a zabranjuje (haram) štetno, opasno i opojno.

Jedna od uloga halala je i da promovira i aktivno sudjeluje u zaštiti univerzalnih vrijednosti: života, časti vjere, razuma i imovine. Stoga su halal proizvodi prepoznati i prihvaćeni kao proizvodi koji donose dobrostvima.

(Autor je direktor Agencija za certificiranje halal kvaliteta)

Farma „Bingo“: Bilježe samo uspjehe

Šire proizvodnju

Farma „Bingo“ iz Ciljuga predstavlja moderni, zaokruženi i potpun sistem proizvodnje koji zadovoljava čak i uvjete Evropske unije.

- U narednom periodu

planiramo proširenje proizvodnje i kapaciteta, koji bi na kraju ove godine mogao iznositi od 5.000.000 konzumnih jaja godišnje – kazao je Ramić.

kovodilac poslovnih projekata ove firme.

Prema njegovim riječima, farma bilježi uspjehe i obara rekorde u proizvodnji, ali i u kvalitetu.

- Radi se o jajima pojedinačnih pakovanja od 10 i 30 komada, ali i 20 komada, u zavisnosti od veličine jaja, S, M, L, XL. Najtraženija su „kompakt“ pakovanja od 10 komada koja su prilagođena osobama koje vrše sedmičnu kupovinu – kazao je Ramić. **M.KUNARAC**

91
registrirani halal
proizvod ima Mesna
industrija „Ovako“

ciranja, kako halal tako i HACCP. Kokesusmještene u „humanim kavezima“ u vrhunskim higijenskim uvjetima, hrane se odabranim i najkvalitetnijim koncentratom i jato je pod stalnim nadzorom stručnog osoblja – kazao je Emir Ramić, ru-

Vrhunski uvjeti

Farma koka nosilja „Bingo“ svečano je otvorila prošle godine u Ciljugu kod Živinica te je povodom toga upriličena i dodjela halal certifikata.

- Od samog početka farma je građena po najvišim standardima kako bi zadovoljila sve zahtjeve certifi-

VITA-LIFE d.o.o. već duži niz godina posjeduje HALAL certifikat i svi proizvodi iz asortimana VITA-LIFE d.o.o. su proizvedeni u skladu sa HALAL kriterijima poslovanja. Uspješnom implementacijom HALAL sistema kvalitete VITA-LIFE d.o.o. je poboljšao svoje poslovne procese i konkurentnost na tržištu HALAL proizvoda čija potrošnja ima kontinuirani trend rasta kako na domaćem tako i na međunarodnom tržištu.

Vita Life d.o.o.
Slobodna zona / Free Zone „Visoko“
Kakanjska 4, 71300 Visoko
Bosna i Hercegovina
Tel.: +387 32 737 155
Fax: +387 32 733 608

PLUS + Ode krompir u EU!

Dobra vijest! Rijetke su, ali dobro dođu. Naš, domaći krompir dobio zeleno svjetlo Evropske komisije da se može izvoziti u EU.

Valjda će sada biti i povećana proizvodnja, zaposleni novi radnici...

Eto, nakon mlijeka, i krompir će biti na evropskim trpezama.

MINUS - Gdje odoše pare

Prema nekim podacima, proteklih 100 dana građani su platili sve nivoe vlasti u BiH 2,37 milijardi maraka! Za to vrijeme korupcija je pojela 578 miliona. Sitnica! Zamislite da je tek deseti dio uložen u domaću proizvodnju, kampanju „Kupujmo domaće“, pomoć poljoprivrednicima, u turizam... Gdje bi nam bio kraj...Ali, koga to briga. **ML.D.**

LIDERI Najveći prerađivač i otkupljivač sirovog mlijeka u BiH

'Mlijekoprodukt' – kvalitet na prvom mjestu

Humanitarne aktivnosti se provode kroz donacije najugroženijim članovima društva i udruženjima

Stalna težnja ka unapređenju kvaliteta sirovine, gotovih proizvoda i ukupnog poslovanja rezultirala je uvođenjem niza svjetski priznatih standarda i sistemakvaliteta.

Godine 2005. i 2006. uvedeni su međunarodni sistemi upravljanja kvalitetom HACCP (2005.) i ISO 9001:2008 (2006.). U 2011. uveden je IFS međunarodni standard za hranu (visoki nivo), koji je jedan od najviših svjetskih standarda za osiguranje kvaliteta i sigurnosti hrane.

Posljednji u nizu je HALAL standard, koji je uveden 2014. godine, a certificiranje je izvršila Agencija za certificiranje halal kvaliteta Bosne i Hercegovine.

Tržišna pozicija

"Mlijekoprodukt" je danas najveći prerađivač i otkupljivač sirovog mlijeka u BiH i jedan od većih regionalnih proizvođača.

Pored vodeće pozicije na domaćem tržištu, gdje nas potrošači prepoznaju kao instinskog lidera i kompaniju koja proizvodi i ispo-

Konstantno vodi računa o društvu i okolini u kojoj posluje

ručuje isključivo kvalitetne i strogo kontrolirane proizvode, "Mlijekoprodukt" je i vodeći izvoznik mlijeka i mliječnih proizvoda - saopćeno je iz ove kompanije.

Društvena odgovornost

Osim tržišne orijentacije, "Mlijekoprodukt" konstantno vodi računa o društvu i okolini u kojoj po-

sluje.

Humanitarne aktivnosti se provode kroz donacije najugroženijim članovima društva i udruženjima koja ih predstavljaju kao što su "Merhamet" i "Crveni križ", pomoći ugroženima u prirodnim i drugim nepogodama, kao i podrška sportskim i drugim manifestacijama od društvenog značaja.

"Mlijekoprodukt" aktivno i konstantno učestvuje u raznim aktivnostima koje imaju za cilj promoviranje domaće proizvodnje kao i povećanje svjesnosti stanovništva o značaju mlijeka i mliječnih proizvoda za zdravlje, kao što su obilježavanje Svjetskog dana mlijeka i Svjetskog dana školskog mlijeka. Posebno ističemo saradnju s Dječjim domom "Rada Vranješević", s kojim je od 2012. godine pokrenuta humanitarna akcija putem koje se ovom domu besplatno osiguravaju svi potrebni mliječni proizvodi i to na svakodnevnom nivou - kazali su iz ove kompanije.

M. D. A.

Brendovi su snaga kompanije

- Naša opredijeljenost je usmjerena ka stvaranju kompanije sa snažnim i priznatim regionalnim brendovima koju pokreću potrebe i želje potrošača, prije svega kvalitetna ishrana i zdrav način života. Pored jasno prepoznatljivih brendova kao što su "Vitalia" i "Moja Kravica", radi se i na razvoju

funkcionalnog segmenta koji je predstavljen prvenstveno brendom "Balans+" pa se tako, osim savremene i praktične ambalaže, kvaliteta sirovine i proizvoda, potrošačima nude i mliječni proizvodi s dodatnim sastojcima koji povoljno utječu na različite aspekte ljudskog organizma i zdravlja.

Proizvodni portfelj

Konstantnim ulaganjem u savremenu tehnologiju za unapređenje proizvodnje dostignut je visok stepen kvaliteta proizvoda.

Proizvodni pogon je opremljen najsavremenijim linijama za proizvo-

dnju pasteriziranog mlijeka, jogurta, funkcionalnih jogurta, svježeg sira, mliječnih namaza, kisele pavlake, milerama, maslaca, surutke, steriliziranog i funkcionalnog mlijeka, kefir i vrhnja za kuhanje.

100% DOMAĆI PROIZVODI

Vitalia mliječni proizvodi prave se samo od najboljeg mlijeka sa domaćih farmi, donoseći u Vaš dom svježinu naših pašnjaka i najljepši ukus prirode. Upravo zato su Vitalia mliječni proizvodi Vaš siguran domaći izbor i svakodnevni izvor vitalnosti.

HALAL

BOSANSKA KUHINJA Kompanija "Vispak" iz Visokog

'Tajna' halal dodatak jelima s povrćem

Proizvodi od prirodnih sastojaka • Prepoznati kako na domaćem tako i na inozemnom tržištu • Zanimljiva kulinarska priča

Medu prvim kompanijama "Vispak" Visoko uveo je halal certifikat, kao potvrdu kvaliteta, jer su njegovi proizvodi zdravi, čisti i sigurni.

"Tajna", dodatak jelima s povrćem, jedan je od rijetkih halal proizvoda ove vrste. "Tajna" se proizvodi od prirodnih sastojaka i kao dodatak jelima s povrćem upravo čini onaj mali, ali važan dio okusa slanim jelima.

Odlične reakcije

Praktično zip pakovanje omogućava zadržavanje svježine sastojaka "Tajne". Bosanska kuhinja je konačno dobila odgovor u čemu je "Tajna".

- Reakcije koje imamo na tržištu su odlične. Ukus, dizajn, pakovanje, ali i činjenica da je "Tajna" halal proizvod, prednosti su

Vispak bio generalni sponzor eventa „Begova čorba za Guinnessa“

VISPAK®

koje nas izdvajaju. "Tajna" dodatak jelima s povrćem je rađena po recepturama tradicionalne bosanske kuhinje, s prirodnim sastojcima, prilagođenim jelima s ovim podnebljem - navode u "Vispaku".

Armin Hodžić, rukovodilac marketinga i prodaje u "Vispaku", kazao je da su svi proizvodi ove kompanije halal te da im to daje veliku prednost.

Poseban značaj

- Poštujući zahtjeve kupaca i potrošača, u "Vispaku" smo, čim se ukazala mogućnost, certificirali naše proizvode halal certifikatom. Kao takvi smo prepoznati

kako na domaćem tako i na inozemnom tržištu. Zanimljivo je da kvalitet naših proizvoda sve češće prepoznaju i na taj način mu daju poseban značaj i naši domaći kuhari. Jer su upravo oni ti koji zajedno s nama i milionima potrošača svjedoče o "čudu bosanske kuhinje" - kazao je Hodžić.

Prema njegovim riječima, potencijali su ogromni. - Neponovljivost ukusa bosanske kuhinje i naša kompetentnost pružaju nam šansu da ovu uspješnu i zanimljivu kulinarsku priču ispričamo cijelom svijetu - dodao je Hodžić.

M. D. A.

Novo pakovanje

Tajna
dodatak jelima s povrćem
food additive with vegetables

Bosanska kuhinja

500 g
17.6 oz

Serving size 3 g - Servings Per Container 166				
Energy	Fat	Saturated	Sugar	Sodium
9 kJ	0g	0g	0.5g	793 mg
2 kcal	0%	0%	0.5%	32%

Staro pakovanje

VITA
dodatak jelima s povrćem

Bosanska kuhinja

neto 500 g
Net Weight 17.6 oz

Vita začin u NOVOM praktičnom ZIP pakovanju i sa novim imenom. Tajna bosanske kuhinje je u Tajni.

1. Otvorite zip pakovanje
2. Dodajte prašak u hranu
3. Zatvorite zip pakovanje

Tajna bosanske kuhinje